

STRATEGIA DEZVOLTĂRII

**CONTROLULUI FINANCIAR PUBLIC INTERN
ÎN
ROMÂNIA**

- București, 2 octombrie 2001 -

CUPRINS

CUPRINS	2
1. INTRODUCERE	3
1.1. Scopul	3
1.2. Obiectivul	3
1.3. Grupul de lucru	3
2. LISTA ABREVIERILOR.....	3
3. DEFINIȚII ȘI CONCEPTE.....	3
4. MEDIUL CONTROLULUI FINANCIAR PUBLIC ÎN ROMÂNIA.....	3
4.1. Curtea de Conturi.....	3
4.2. Ministerul Finanțelor Publice.....	4
4.2.1. Structurile CFPI	4
4.2.2. Administrația Vamala.....	4
4.2.3. Administrația Fiscală.....	4
4.2.4. Controlul fiscal	4
4.2.5. Garda Financiară.....	4
4.2.6. Sistemul Trezoreriei Publice.....	4
4.3. Sistemul de CFPI în celelalte entități publice.....	4
4.4. Sistemul de control financiar al comunităților locale	5
5. SITUAȚIA PREZENTA A CONTROLULUI FINANCIAR PUBLIC INTERN	5
5.1.Scopul Controlului Financiar Public Intern.....	5
5.2. Baza normativă generală a Controlului Financiar Public Intern	5
5.3. Tipuri de Control Financiar Public Intern.....	5
5.3.1. Auditul Intern.....	5
5.3.2. Controlul financiar preventiv	6
5.3.3. Inspectia.....	7
5.4. Organizarea Controlului Financiar Public Intern asupra fondurilor comunitare.....	8
5.4.1. În cadrul Ministerului Finanțelor Publice:	8
5.4.2. În afara Ministerului Finanțelor Publice:	8
6. ANALIZA-DIAGNOSTIC A CONTROLULUI FINANCIAR PUBLIC INTERN ÎN ROMÂNIA.....	8
6.1. Punctele tari ale situației prezente a Controlului Financiar Public Intern	8
6.2. Punctele slabe ale situației prezente a Controlului Financiar Public Intern.....	9
6.2.1. La nivel normativ.....	9
6.2.2. La nivel organizațional	10
6.2.3. La nivel procedural	10
7. OBSERVAȚII ȘI PROPUNERI DIN PARTEA REPREZENTANȚILOR COMISIEI EUROPENE	10
8. STRATEGII ÎN DOMENIUL CONTROLULUI FINANCIAR PUBLIC INTERN ÎN ROMÂNIA	11
8.1. Obiectivele strategice.....	11
8.2. Direcțiile principale de acțiune în domeniul Controlului Financiar Public Intern	11
8.2.1. Direcții strategice specifice în dezvoltarea viitoare a auditului public intern.....	11
8.2.2. Direcții strategice specifice în dezvoltarea viitoare a controlului financiar preventiv.....	13
9. CONCLUZII.....	14
10. MIJLOACELE MATERIALE, FINANCIARE ȘI UMANE NECESARE REALIZĂRII OBIECTIVELOR STRATEGICE ÎN DOMENIUL CFPI.....	14
10.1. Mijloace materiale	14
10.2. Necesari de resurse umane :.....	14
10.3. Necesități financiare :	15
ANEXA NR. 1 DEFINIȚII ȘI CONCEPTE.....	15
ANEXA NR. 2 BAZA NOMENCLATURALĂ ACTUALĂ A CONTROLULUI FINANCIAR PUBLIC INTERN.....	18
Anexa Nr. 3 PROGRAM DE IMPLEMENTARE A MĂSURILOR STABILITE PRIN STRATEGIA DEZVOLTĂRII CFPI ÎN ROMÂNIA	19

1. INTRODUCERE

1.1. Scopul

Stabilirea direcțiilor strategice de dezvoltare pe termen scurt și mediu a controlului financiar public intern în România.

1.2. Obiectivul

Obiectivul documentului este acela de a prezenta, analiza și proiecta dezvoltarea sistemului controlului financiar public intern, în ceea ce privește:

- a) situația actuală;
- b) analiza diagnostic;
- c) proiectarea strategiei de bază privind dezvoltarea;
- d) direcțiile principale de acțiune pe termen scurt și mediu pentru implementarea strategiei de dezvoltare;

1.3. Grupul de lucru

Documentul a fost realizat în comun de către Direcția Generală de Control și Audit Intern și de către Direcția de Control Financiar Preventiv din Ministerul Finanțelor Publice.

Grupul de lucru exprimă cea mai înaltă recunoștință tuturor celor care au contribuit, în diverse forme, la elaborarea și definitivarea acestuia.

2. LISTA ABREVIERILOR

AFPL: audit financiar public limitat
API: audit public intern
CCD: Corpul Controlorilor Delegați
CCR: Curtea de Conturi a României
CFP: control financiar preventiv
CFPD: control financiar preventiv delegat
CFPI: control financiar public intern
CFPP: control financiar preventiv propriu
DGCAI: Direcția Generală de Control și Audit Intern
DGFP: Direcția Generală a Finanțelor Publice
MFP: Ministerul Finanțelor Publice

3. DEFINITII ȘI CONCEPTE

Definițiile și conceptele generale privind auditul intern și controlul financiar utilizate în prezentul document sunt cuprinse în Anexa nr.1

4. MEDIUL CONTROLULUI FINANCIAR PUBLIC ÎN ROMÂNIA

În prezent, mediul controlului financiar public în România se structurează astfel:

4.1. Curtea de Conturi

Este instituția supremă de control financiar privind modul de formare, administrare și utilizare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, funcționează pe lângă Parlamentul României. Este o instituție independentă profesional, având ca rol descărcarea de gestiune și

4.4. Sistemul de control financiar al comunităților locale

Angajarea și efectuarea cheltuielilor din bugetul comunității locale este în responsabilitatea ordonatorului de credite (primar).

Stabilirea, înregistrarea debitelor, colectarea, urmărirea și controlul sincerității declarațiilor obligațiilor fiscale de natura impozitelor și taxelor locale sunt efectuate de structuri specializate ale acestora.

Veniturile sunt încasate și centralizate prin sistemul Trezoreriei Publice pe fiecare contribuabil și pe fiecare sursă de venit, evidențând modul în care au fost respectate obligațiile fiscale (nivel, termen, etc).

Plățile sunt efectuate prin Trezoreria Publică, care controlează disponibilitățile de credit și regularitatea acestora pe baza documentelor justificative (facturi, situații de casă, ștate salarii, etc).

Structurile de CFPI se vor prezenta în capitolul 5.

5. SITUAȚIA PREZENTĂ A CONTROLULUI FINANCIAR PUBLIC INTERN

5.1. Scopul Controlului Financiar Public Intern

Scopul CFPI, așa cum este stabilit prin lege, îl prezintă verificarea legalității, regularității și conformității operațiunilor, identificând slăbiciunile sistemului de control intern care au generat erorile, gestiunea defectuoasă sau frauduloasă și de a propune măsuri de remediere a acestora. Ele se exercită în următoarele domenii :

- Veniturile publice (stabilirea, înregistrarea debitelor și urmărirea încasării)
- Cheltuielile publice gestionate de ordonatorii principali, secundari și terțieri ai bugetului de stat, asigurărilor sociale, fondurilor extrabugetare, precum și ai bugetelor colectivităților locale ;
- Utilizarea fondurilor publice externe rambursabile și nerambursabile, inclusiv a fondurilor Uniunii Europene;
- Veniturile și cheltuielile societăților naționale, companiilor naționale și a altor persoane juridice de drept privat care utilizează fonduri publice și/sau administrează patrimoniu public.

5.2. Baza normativă generală a Controlului Financiar Public Intern

Baza legală generală a CFPI este prezentată în anexa nr. 2.

5.3. Tipuri de Control Financiar Public Intern

5.3.1. Auditul Intern

5.3.1.1. Auditul public intern

Definiție – concept: Așa cum este definit de cadrul normativ existent, API este o activitate organizată independent în structura unei entități publice și în directă subordonare a conducătorului acesteia, care constă în efectuarea de analize și evaluări obiective ale sistemului propriu de control intern în scopul evaluării obiective a măsurii în care acesta asigură îndeplinirea obiectivelor instituției publice și utilizarea resurselor în mod economic, eficace și eficient. Raportează conducerii constatările făcute, slăbiciunile identificate și măsurile propuse de corectare a deficiențelor și de ameliorare a performanțelor sistemului de control intern.

Controlul financiar preventiv propriu

CFP este organizat în toate instituțiile publice pe baza normelor unitare elaborate de MFP și este exercitat în cadrul compartimentului contabil de către contabilul șef. În funcție de volumul și complexitatea activității se poate exercita și de către alte persoane din subordinea acestuia, prin delegare de competență.

Operațiunile supuse controlului sunt cele cuprinse în cadrul general (stabilit prin norme de MFP) completate cu operațiunile specifice instituției publice (stabilite prin decizie a conducătorului).

Persoana care exercită CFP trebuie să nu fie implicată în efectuarea activităților manageriale supuse controlului.

Nu se poate impune pe nici o cale persoanei care exercită CFP, acordarea sau refuzul de viză.

Responsabilitatea pentru operațiunile financiare vizate aparține și în solidar cu ordonatorul de credite.

În cazul refuzului de viză, conducătorul instituției poate să continue operațiunea pe propria răspundere. În acest caz este sesizat MFP care are obligația de a efectua o inspecție în scopul evaluării impactului acestei decizii.

Evaluarea activității de control financiar preventiv propriu aparține structurii de audit intern a instituției.

Controlul financiar preventiv delegat

Este organizat și se exercită de către MFP, prin CCD, care funcționează ca un compartiment distinct în subordinea ministrului finanțelor publice. CCD este condus de controlorul financiar șef și de doi adjuncți numiți prin hotărâre a Guvernului pentru o perioadă de 6 ani.

Controlorul delegat își desfășoară activitatea în mod independent.

Controlul financiar preventiv delegat se exercită:

- a) în mod obligatoriu, la instituțiile publice importante (ordonatorii principali de credite, Trezoreria Statului și Datoria Publică, precum și la Fondul Național de Preaderare și la Agențiile de Implementare);
- b) în cazul unor operațiuni cu risc ridicat, la alte instituții publice sau persoane juridice de drept privat care gestionează fonduri publice și/sau administrează patrimoniul public;

Operațiunile supuse controlului sunt cele cuprinse în cadrul general stabilit prin norme ale MFP completat cu operațiunile cu risc ridicat

Refuzul de viză al controlorului delegat, nu are caracter de blocare a operațiunii financiare. În cazul ordonatorilor aparținând administrației centrale, operațiunea financiară poate fi efectuată numai în baza unei hotărâri a Guvernului. În cazul altor categorii de ordonatori care nu aparțin executivului, operațiunea poate fi executată numai în baza deciziei pe propria răspundere a ordonatorului de credite, cu sesizarea MFP care va trebui să efectueze o inspecție în scopul evaluării impactului acestei decizii.

5.3.3. Inspectia

Definiție: Inspectia este o activitate de control ex-post de natura exceptionala, necuprinsa in planul anual de audit, organizata ca urmare a unei reclamatii sau sesizari privind abateri de la legalitate sau regularitate in efectuarea unor operatiuni, inclusiv executarea unei operatiuni financiare fara viză de control preventiv. Inspectia este exercitata exclusiv de structuri ale MFP.

Desfășurarea: Fiecare activitate de inspecție se finalizează cu un Raport a cărui structură este stabilită prin norme metodologice și la care sunt anexate documentele probatorii. Raportul este prezentat ordonatorului de credite, iar recomandările și măsurile propuse se supun acestuia. Inspectorilor nu li se poate impune sub nici o formă modalitățile de formulare a constatărilor, concluziilor și a recomandărilor propuse. În cazul în care sunt indicii că prin activitatea (operațiunea) inspectată s-au produs pagube, se propun măsurile corespunzătoare în vederea recuperării pagubelor produse. Dacă constatările sunt de natură penală se sesizează organul de cercetare penală competentă.

2. din punct de vedere metodologic și procedural, există norme operaționale pentru toate formele de CFPI

- consecință: CFPI funcționează efectiv și asigură în mod sistematic protejarea fondurilor publice (inclusiv a fondurilor comunitare) și a patrimoniului public

3. de la 1.01.2000 s-a realizat - cu succes - transferul funcției de control financiar preventiv de la Curtea de Conturi la Ministerul Finanțelor Publice.

- consecință: CFPI a suportat, fără șocuri funcționale, modificări instituționale esențiale;

4. atât structurile de CFP cât și cele de API răspund principiului separării funcționale. Ele nu sunt implicate în nici un fel în gestiunea și executarea activității controlate/auditate la ordonatorilor de credite.

- consecință: independență funcțională a celor două structuri este asigurată

5. au fost asigurate mecanismele de învățare și de perfecționare a specializării în ambele forme de CFPI, prin twinning-ul specializat pentru controlul financiar care s-a derulat în perioada 15.09.1999 – 01.08.2001 (RO 98 IB/IFN 03, RO 98 04.01.04 – Implementarea funcției de control financiar preventiv la nivelul Ministerului Finanțelor Publice) precum și prin Școala de Finanțe Publice, înființată în urma aplicării cu succes a twinning-ului cu Olanda, RO 98/IF/FIN/08, RO 98 04.01.02.

- consecință: alinierea teoriei și practicii CFPI din România la standardele instituționale și operaționale din Statele Membre ale UE

6. sistemul românesc de CFPI îndeplinește condițiile de protejare și eficiență pentru instrumentul financiar de preaderare PHARE. Pentru celelalte două instrumente financiare pre-structurale (SAPARD și ISPA) structurile de CFPI sunt în curs de implementare.

- consecință: folosirea eficientă a fondurilor comunitare este și va fi în curând protejată de către sistemul românesc de CFPI

6.2. Punctele slabe ale situației prezente a Controlului Financiar Public Intern

Situația prezentă a CFPI în România conține și o serie de puncte slabe care, influențează funcționarea optimă a acestei importante forme a controlului exercitat de stat asupra banului public. Acestea vor trebui remediate pe termen scurt și mediu. În principal, punctele slabe pot fi descrise ca:

6.2.1. La nivel normativ

1. Cadrul legal existent nu este suficient de acoperitor pentru stabilirea concreta a responsabilității ordonatorului de credite .

- Consecința: această insuficiență determină dificultăți în stabilirea gradului de responsabilitate a persoanelor implicate în gestionarea și controlul fondurilor publice sau a patrimoniului public, în cazul fraudelor și a iregularităților semnalate în rapoartele de audit;

2. OG nr. 119/1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv conține o serie de slăbiciuni:

2.1. Definițiile referitoare la conceptele de CFPI și în mod particular, de audit, nu sunt aliniate conceptelor similare utilizate pe plan european;

- consecință: apar confuzii la nivel conceptual privind rolul și funcțiile auditului intern

2.2. În măsura în care CFPD nu pare a intra în sfera responsabilității manageriale există incertitudini referitoare la independența și responsabilitățile atât ale CFPD cât și ale API, atât la nivelul ordonatorului de credite cât și la nivelul MFP;

- consecință: Nu există o delimitare precisă a responsabilităților între CFPD și API;

2.3. insuficiente reglementări privind organizarea și desfășurarea auditului intern. Nu sunt prevăzute reglementări pentru rolul unei unități centrale de armonizare a auditului intern în sectorul public;

- consecință: rolul auditului intern public nu este bine definit în relație cu interdependența sa funcțională (planul de audit, auditări punctuale, sistem de

dezvolta relații între Curtea de Conturi și Parlament în vederea îmbunătățirii modalității de raportare și urmărire a auditorilor realizate de către Curtea de Conturi.

8. STRATEGIA ÎN DOMENIUL CONTROLULUI FINANCIAR PUBLIC INTERN ÎN ROMÂNIA

Modernizarea sistemului de CFPI din România în concordanță cu noile concepte europene, internațional recunoscute, bazat pe dezvoltarea unui sistem de control și audit public intern capabil să asigure sisteme sănătoase de gestiune a fondurilor publice și de administrare a patrimoniului public, inclusiv a fondurilor comunitare.

8.1. Obiectivele strategice

Strategia în domeniul CFPI în România urmărește să realizeze în principal obiectivele menționate mai jos, în vederea alinierii acestuia la *acquis* – ul comunitar:

- 1) O bază juridică coerentă și exhaustivă care să cuprindă:
 - Principiile și funcțiile răspunderii manageriale; drepturile și răspunderile conducătorului de a stabili și menține sistemele de management și control financiar;
 - Principiile și funcțiile auditului descentralizat care va desfășura alături de auditul financiar clasic, audit de sistem și audit de performanță conform standardelor internaționale recunoscute ca și dezvoltarea metodologiei analizei de risc. Auditorul intern va deveni un consultant pentru conducător evaluând sistemele financiare de management și control și oferind soluții pentru îmbunătățirea acestor sisteme;
 - Rolul și funcțiile Unității Centrale de armonizare în domeniul auditului intern (structură în cadrul MFP) care va fi responsabilă pentru: armonizarea activităților de audit intern descentralizat, elaborarea normelor metodologice generale, procedurilor și ghidurilor practice și efectuarea de misiuni de audit intern de natură multisectorială.
- 2) Proceduri și sisteme adecvate de control și auditul intern:
 - Definirea pistei de audit intern pentru ansamblul operațiilor financiare ale entităților publice;
 - Norme și proceduri pentru controlul preventiv al angajamentelor, licitațiilor, contractărilor, plăților și recuperării sumelor plătite necuvenit;
 - Norme și proceduri de control ale veniturilor statului (inclusiv resursele proprii reprezentând contribuția viitoare a României la bugetul UE);
- 3) Independența funcțională a auditului intern cu competențe și acoperire corespunzătoare:
 - Auditul intern trebuie să fie independent din punct de vedere funcțional în toate activitățile sale profesionale;
- 4) Stabilirea unui sistem corespunzător pentru prevenirea iregularităților și luptei împotriva fraudei. Acest sistem ar trebui să permită identificarea și raportarea rapidă, ca și recuperarea sumelor pierdute. Va trebui să fie înființat un corp central pentru lupta împotriva fraudei, care urmează să devină punctul național de contact pentru OLAF.

8.2. Direcțiile principale de acțiune în domeniul Controlului Financiar Public Intern

8.2.1. Direcții strategice specifice în dezvoltarea viitoare a auditului public intern

1. Îmbunătățirea cadrului normativ existent prin:
 - redefinirea conceptelor și a definițiilor cheie în concordanță cu Glosarul termenilor specifici utilizați de Comunitatea Europeană;
 - reconstrucția instituțională, corespunzătoare standardelor Comunității Europene;
2. Organizarea Unității Centrale de Armonizare a activității de audit intern:
 - Structură distinctă în MFP cu înaltă independență funcțională a cărei for de conducere va reuni specialiști în domeniu, inclusiv din sectorul privat, mediul academic și universitar;
 - Autoritate publică care va reglementa activitățile API la nivel național, prin:

8.2.2. Direcții strategice specifice în dezvoltarea viitoare a controlului financiar preventiv

1. Întărirea rolului coordonator al MFP în domeniul controlului financiar preventiv

MFP va reglementa controlul financiar preventiv la toate entitățile publice asupra operațiunilor privind constituirea veniturilor și utilizarea fondurilor publice (inclusiv a fondurilor comunitare) sau care afectează patrimoniul public.

În realizarea acesteia, MFP:

- elaborează și adaptează actul normativ de bază;
- elaborează cadrul general al operațiunilor supuse controlului preventiv;
- elaborează normele metodologice generale și avizează normele specifice;
- elaborează raport național anual privind controlul preventiv, pe care îl prezintă spre dezbateră Guvernului;
- coordonează sistemul de pregătire profesională a controlorilor.

2. Perfecționarea organizării și funcționării CFP

2.1. Exercițarea controlului financiar preventiv la toate entitățile publice asupra proiectelor de operațiuni privind:

Constituirea veniturilor publice, în privința autorizării și stabilirii titlurilor de încasare, precum și reducerea, reșalonarea sau anularea titlurilor de încasare; constituirea altor venituri din vânzarea, concesiunea și închirierea patrimoniului, inclusiv a resurselor proprii ale bugetului UE reprezentând contribuția viitoare a României la acest organism;

Angajamentele de utilizare a fondurilor publice sau care afectează patrimoniul public în legătură cu procedurile de achiziție a bunurilor și serviciilor (contracte, convenții, comenzi, etc), precum și a celor de natura personalului;

Plățile din fonduri publice aferente angajamentelor;

Recuperarea sumelor avansate și care ulterior au devenit necuvenite.

2.2. Creșterea eficienței CFP:

1. CFP se va integra în mod treptat în sfera răspunderii manageriale pe măsură ce controlul managerial va asigura eliminarea riscurilor în administrarea fondurilor publice, atingerea acestui nivel va fi evaluată de către auditul intern. CFP se exercită în toate entitățile publice de către contabilul șef sau persoane desemnate de acesta, în baza normelor metodologice și a cadrului operațiunilor supuse controlului, elaborate de MFP.

Creșterea eficienței acestui tip de control se va asigura prin întărirea independenței funcționale și ridicarea gradului de pregătire profesională a controlorilor.

2. CFP își va muta treptat atenția către entitățile publice importante (instituții publice centrale) și pentru operațiuni cu risc ridicat și se va îndepărta de activitățile care dau naștere unei suprapunerii cu activitățile CFPP. Controlul se efectuează de controlorii delegați membrii ai CCD, structură independentă funcțional în cadrul MFP, atât la nivel central cât și teritorial (deconcentrat). Creșterea eficienței acestui tip de control se va asigura în principal prin ridicarea gradului de pregătire profesională.

3. Perfecționarea procedurilor privind refuzul de viza prin introducerea unui sistem unitar la toate entitățile publice inclusiv în ceea ce privește modalitatea de soluționare a acestuia.

4. Îmbunătățirea sistemului de înregistrare și de urmarire a angajamentelor bugetare. Se va urmări completarea sistemului de contabilitate publică prin informatizarea procesului de evidență a angajamentelor bugetare.

2.3. Întărirea **independenței organizatorice și funcționale** a activității de control financiar preventiv, prin:

1. Numirea/destituirea personalului care desfășoară activități de control financiar preventiv se va face de conducătorul entității publice cu acordul entității publice superioare, acordul MFP fiind necesar numai în cazul ordonatorului principal de credite

2. Corpul controlorilor delegați fiind o structură proprie a MFP este independentă de structura managerială a entității publice. Conducerea corpului va fi stabilită prin numirea de către Guvern dintr-o listă stabilită prin vot de către controlori.

10.3. Necesitati financiare :

- implementarea sistemului informatic	2 milioane EURO
- extinderea rețelei Scolii de Finante Publice	1 milion EURO
- resurse financiare pentru personalul suplimentar atras in sistemul CFPI	1 milion EURO/an

ANEXA NR. 1 DEFINITII SI CONCEPTE

Analiza riscului	<p>Este un instrument care îl ajută pe manager să identifice proiecte de audit care aduc cea mai mare contribuție/sunt cele mai benefice organizației.</p> <p>Analiza riscului este identificarea tuturor sistemelor locale de management financiar și control precum și a riscurilor asociate conform unui număr de factori de risc</p> <p>Utilizarea analizei de risc trebuie folosită cel puțin, la două niveluri:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pentru stabilirea programelor anuale de audit, selecționând proiectele cele mai benefice 2. pentru faza de planificare a activității de audit propriu-zise <p>Factorii de risc sunt evaluarea volumului, susceptibilitatea și materialitatea/importanța datelor, mediul de control, încrederea în conducere, complexitatea activităților și sistemelor informatice, diversitatea geografică precum și cunoștințele de audit anterioare</p>
Audit intern	<p>Este o activitate independentă, obiectivă și de consultare desemnată să aducă un plus de valoare și să îmbunătățească activitățile organizației. Ajută organizația să-și îndeplinească obiectivele prin ordonarea și disciplinarea evaluării și îmbunătățirea eficacității managementului de risc, controlului și proceselor de conducere. Este mijlocul funcțional al conducătorului entității prin care acesta primește o asigurare din surse interne că, controlul intern își îndeplinește obiectivele. Aceasta cuprinde, printre altele: Auditul Financiar, Auditul de sistem, Auditul Performanței și Auditul sistemului informatic</p>
Auditul financiar	<p>Se referă la examinarea și raportarea declarațiilor financiare precum și la examinarea extrasului de cont pe baza cărui se fac acele declarații</p>
Auditul performanței	<p>Auditul gradului de economie, eficacitate și eficiență conform căruia organismul auditat utilizează resursele pentru îndeplinirea responsabilităților. În practică, pot apărea dificultăți în distingerea dintre <u>auditul performanței și evaluare</u>. Uneori, <u>auditul performanței este limitat la luarea în calcul a produselor dar acest lucru limitează considerabil valoarea auditului.</u></p> <p>Evaluarea poate permite elaborarea unei baze de date, în special prin utilizarea rezultatelor, în timp ce auditul performanței se va limita la utilizarea datelor disponibile (și, după caz, la identificarea datelor lipsă). Auditul performanței măsoară performanța unui program față de criteriile date.</p>
Auditul regularității	<p>Atestarea răspunderii financiare a entităților responsabile, care implică examinarea și evaluarea raporturilor financiare și exprimarea opiniilor asupra declarațiilor financiare; atestarea răspunderii financiare a administrației centrale ca un ansamblu; auditul sistemelor și tranzacțiilor financiare, incluzând o evaluare a conformității cu statutele și regulamentele aplicabile, auditul controlului intern și funcțiile auditului</p>

Independență funcțională	<p>Statutul special al controlorului financiar (sens strict) sau a auditorului (centralizat sau nu) îi conferă posibilitatea de a comunica o decizie profesională liberă de orice influență din partea instituțiilor ce conduc organismul controlat sau care face obiectul unui audit.</p> <p>Acest concept implică o respectare a echilibrului dintre responsabilitățile gestiunii organizației și a celor ce efectuează controlul sau auditul.</p> <p>Independența funcțională trebuie ratificată printr-o legislație proprie. O altă modalitate de a impune respectarea independenței funcționale este numirea de către organismul central de control sau de audit a unui auditor delegat în interiorul organismului ce va fi controlat; acesta va putea prezenta liber rezultatele sale organismului de audit.</p>
Managementul riscului	<p>Procesul global de identificare, evaluare și monitorizare a riscurilor și de implementare a controlului necesar pentru a ține expunerea la risc la un nivel acceptabil. Experiența ne arată că MR ar trebui să existe ca un lucru întipărit în procesul de management, decât ca ceva ce se adaugă la un stadiu ulterior.</p> <p>Managementul riscului funcționează ca un exercițiu de ridicarea nivelului de conștientizare și ca un forum pentru împărtășirea opiniilor, la toate nivelurile organizației; el informează și instruește conducerea și personalul și crește probabilitatea de succes în atingerea obiectivelor</p> <p>Conducerea creează condițiile și stabilește instrumentele necesare pentru evaluare, prioritizează și decide înainte de desfășurarea unei activități pentru a-i permite să obțină o asigurare rezonabilă de atingere a obiectivelor în condițiile unei folosiri judicioase a fondurilor. Sistemul de control intern asigură că, conducerea se protejează de riscuri inacceptabile.</p>
Obiectivele Controlului Intern	<p>Obiectivele primare ale controlului intern urmăresc să asigure următoarele</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. credibilitatea și integritatea informației 2. conformarea cu politicile, planurile, procedurile, legile și reglementările în domeniu 3. protejarea activului 4. folosirea resurselor în mod economic, eficient și eficace <p>Fiecare organizație ar trebui să-și proiecteze propriul sistem de control intern pentru a îndeplini nevoile și mediul de control al organizației</p>
Pista de audit	<p>Presupune păstrarea înregistrărilor având documentația justificativă completă în toate stadiile desfășurării unei acțiuni însoțite de posibilitatea de a urmări operațiile de la suma totală până la detalii individuale și invers. Obiectivul principal al pistei de audit este de a asigura un audit satisfăcător de la suma totală certificată de către comisie până la fiecare articol de cheltuieli și existența documentelor justificative la beneficiarul final.*</p>
Standarde de audit	<p>Modelele sau standardele de audit furnizează un cadru minim ce permite auditorilor să stabilească etapele auditului și procedurile necesare realizării obiectivelor auditului. Pe baza acestor criterii se evaluează calitatea rezultatelor auditului.</p>

Anexa Nr. 3
PROGRAM DE IMPLEMENTARE A MĂSURILOR STABILITE PRIN STRATEGIA
DEZVOLTĂRII CFPI ÎN ROMÂNIA

Nr. Crt.	Acțiunea	Termen
A. Pe termen scurt		
1.	Modificarea și completarea legislației (Ordonanței Guvernului nr.: 119/1999	Septembrie 2001
2.	Elaborarea manualului auditorului intern	Decembrie 2001
3.	Elaborarea manualului de control financiar preventiv	Decembrie 2001
4.	Proiectarea pistelor API inclusiv pentru cele 3 instrumente financiare de pre-aderare PHARE, SAPARD, ISPA	Octombrie – Decembrie 2001
5.	Proiectarea metodologiilor de determinare a gradului de risc	Martie 2002
6.	Elaborarea Codului etic al controlorului financiar/auditor	Decembrie 2001
B. Pe termen mediu		
1.	Reproiectarea normelor generale de audit intern, în contextul aplicării standardelor internaționale în domeniu	Decembrie 2002
2.	Reproiectarea normelor de control financiar preventiv	Decembrie 2002
3.	Finalizarea procesului de desconcentrare a controlului financiar preventiv delegat	Decembrie 2003
4.	Generalizarea structurilor de CFPI la toate entitățile publice	Decembrie 2003
5.	Implementarea sistemului informatic în domeniul CFPI	Ianuarie 2001 – Iunie 2003